

1 Haziran, 1987

ŞİRKETLER DEĞİŞİKLİK YASASI

28/1987 Sayılı Yasa

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

- Kısa İsim 1. Bu Yasa, Şirketler (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan değiştirilmiş şekliyle Şirketler Yasası ile birlikte okunur.
- fâsil 113
- 28/1974
- 7/1977
- 30/1983
- Esas Yasanın 2. maddesinin değiştirilmesi 2. Esas Yasa, 2. maddesinde yer alan, "Karma Şirket", "Yabancı kişi" veya "Yabancı" tefsirleri ile "Zilyetlik" tefsiri kaldırılmak ve yerlerine, alfabetik sıraya bağlı olarak aşağıdaki yeni "Karma Şirket", "Üçüncü devlet uyruklu kişi" ve "Yabancı Kişi" veya "Yabancı" tefsirleri konmak suretiyle değiştirilir; "Karma Şirket", "yabancı kişi" veya "yabancı" ile üçüncü devlet uyruklu kişilerin hissedar oldukları ve Kuzey Kıbrıs Türk cumhuriyeti Şirketler Mukayyitliği nezdinde tescilli olan şirketleri anlatır ve böyle bir şirketin hissedar olduğu ve yine Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Şirketler Mukayyitliğinde tescilli olan Şirketleri de kapsar."
- Üçüncü Devlet Uyruklu Kişi", Yabancı Kişi veya yabancı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı Kıbrıs Türk Cemaati Mensubu ve Kıbrıs Türk asıllı olmayan kişileri anlatır ve münhasıran bunların ortak veya hissedar oldukları şirket, ortaklık, firma veya herhangi bir kurum veya kuruluşu da kapsar.
- Esas Yasanın 112. maddesinin değiştirilmesi 3. Esas Yasa, 112. maddesinin ikinci paragrafı kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni ikinci paragraf konmak suretiyle değiştirilir:
- Yukarıdaki paragrafta yer alan kural, bir şirketteki paylara başkası namına sahip olma bildirim hakkında da uygulanır ve böyle bir bildirim dikkate alınmaz. Ancak, bu kural, yürürlükteki mevzuatın verdiği yetkiye dayanarak Bakanlığın malik sıfatıyla sahip olduğu hakların tesciline, Karma Şirketlerde malik sıfatıyla temsil edilmesine, mülkiyetin kapsadığı paylar hakkında mülkiyet hak ve yetkilerini Kamu yararına kullanmasına, şirket yönetimine direktör olarak katılmasına ve mülkiyetin gerektirdiği görevleri yerine getirmesine engel teşkil etmez."

Esas Yasanın 4 Esas Yasa maddesi kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni 112A ve 112B maddeleri konmak suretiyle değiştirilir

112A maddesinin değiştirilmesi ve Yasaya yeni 112B maddesinin eklenmesi

- “1974 öncesi Kıbrıs’ta kayıtlı şirketlerin kayıt işlemlerinin geçersizliği
- 112A (1) 20 Temmuz 1974 öncesi Kıbrıs Rum Yönetimi nezdinde kayıtlı bulunan ta şirket veya ortaklıklar, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Şirketler Mukayyitliği nezdinde, yürürlükteki mevzuata uygun olarak tescilleri yapılmadığı sürece Kıbrıs Rum Yönetimi nezdindeki kayıtları Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bakımından geçersiz olup bu kayıtlara dayanarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti nezdinde herhangi bir hak talebinde bulunamazlar.
- (2) Üçüncü Devlet uyrukluların hissedar bulunduğu Kıbrıs Rum Yönetimi nezdinde kayıtlı herhangi bir şirketin, bu maddenin (1). fıkrası uyarınca kaydedilebilmesi için aşağıdaki koşullar aranır:
- (A) Bu yasanın 112 B Maddesinde öngörülen koşulların tümünün yerine getirilmesi;
- (B) (a) Şirketin taşınmaz mal varlığı ile ilgili haklarının en geç 12 Mayıs 1977 tarihine kadar, şirketteki, 15 temmuz 1974 tarihindeki hissedarlık durumunu gösterir belgelerle birlikte Savunma Bakanlığı nezdinde not ettirilmiş olması; ve
- (b) Şirketin tescili için en geç 12 Mayıs 1977 tarihine kadar Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Şirketler Mukayyitliğine 15 Temmuz 1974 tarihindeki hissedarlık durumunu gösteren ve böyle bir şirket tescili için gerekli diğer belgelerle başvuruda bulunmuş olması; ve
- (C) Şirketin kaydı için yapılacak başvurunun bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak en geç bir yıl içinde yapılmış olması.

ancak, bu maddenin yukarıdaki kuralları Esas

Yasa altında bu güne kadar yapılan tescil işlemlerini etkilemez.

15 Temmuz
1974 öncesi
Kıbrıs'ta kayıtlı
şirketlerin tescili

112 (B) (A) Federe Devlet sınırları içinde taşınmaz malı bulunan ve 15 Temmuz 1974 öncesinde Kıbrıs'ta kayıtlı olan şirketlerin veya böyle bir şirkette 15 Temmuz 1974 öncesinde sermaye payı bulunan Kıbrıs'ta kayıtlı şirketlerin Federe Devlette faaliyet gösterebilmeleri bu madde kurallarına bağlı olmak koşulu ve 15 Temmuz 1974 tarihindeki hissedarlık statüsüyle Mukayyitlik nezdinde tescil edilmeleri zorunludur.

Bu madde amaçları bakımından "faaliyet veya faaliyet gösterebilmek", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti makamları nezdinde herhangi bir mua mele için yazılı veya sözlü başvuruda bulunmayı veya iş takip etmeyi veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti mahkemeleri nezdinde dava açmayı veya herhangi bir ekonomik işleme girişmeyi veya işlemde bulunmayı anlatır.

(B) Bakanlar Kurulu, (A) bendinde belirtilen tescil için yapılan başvuruları kabul veya reddedebilir veya uygun göreceği koşul ve sınırlamalara bağlı olarak kabul edebilir.

(2) (A) Bakanlar Kurulu (1). fıkra kuralları uyarınca bir şirketin tescili için yapılacak başvurularda mukayyitliğe sunulması gereken yazılı beyan, yemin ve belgelerle tescilin bağlı olacağı koşul ve sınırlamaları tüzükle saptayıp düzenleyebilir.

(B) Bu madde kurallarına bakılmaksızın böyle bir başvuru halinde, Mukayyit de gerekli ve uygun göreceği belgelerin sunulmasını, yazılı beyan yapılmasını veya tescille ilgili başka bir hususun yerine getirilmesini isteyebilir.

(3) (A) Bu madde uyarınca tescil için yapılan başvuruya, şirketin tescili ile uğraşan baroda, kayıtlı ve icrai meslek eden bir avukat veya Bakanlar Kurulunun kabul edeceği en az bir Kıbrıs Türk Federe Devleti yurttaşı tarafından usulüne uygun olarak yapılan bir yemin belgesi ile buna ilişkin bir taahhütname eklenir. Yemin belgesinde pay sahiplerinin ad

ve soyadları, 14 Temmuz, 1974 tarihinde pay sahiplerinin elinde bulunan ve daha önce ısdar edilmiş olan pay senetlerine göre şirket sermayesinde her pay sahibinin fiilen sahip olduğu pay sayısı ve diğer ilgili hususlar beyan edilir; bunların hiçbir kuşkuya yer olmaksızın kesin şekilde doğru ve gerçek oldukları uygulanır.

(B) Şirketin tescili ile uğraşan baroda kayıtlı ve icrai meslek eden bir avukat veya Bakanlar Kurulunun kabul edebileceği en az bir Kıbrıs Türk Federe Devleti yurttaşı tarafından usulüne uygun olarak düzenlenen taahhütname, yemin belgesinde belirtilen hususların veya herhangi bir kısmının doğru olmadığı tescilden sonra ortaya çıkması ve malik sıfatıyla Bakanlığın zarar ziyan veya kayba uğraması halinde Bakanlığa tazminat ödenmesini ve Bakanlar Kurulunca Türükle saptanacak diğer hususları içerir.

(C) Taahhütname, bu Yasa kurallarına göre imzaya yetkili kişiyle birlikte, Bakanlar Kurulunun kanısınca, muhtemel tazminat miktarını ödeyebilecek durumda olan bir kefil tarafından imzalanır. Taahhütnameye ekle kefalet şerhinde, kefilin, taahhüt edenin tüm sorumluluklarına kefil olduğu ve tazminatın talep üzerine taahhüt eden tarafından ödenmemesi halinde bunu ödemeyi tekeffül ettiği belirtilir.

Bakanlar Kurulu, taahhütname yerine, aynı amaçla taşınmaz mal ipoteği, banka garantisi veya uygun göreceği başka bir teminat gösterilmesi halinde, taahhütname verilmesi koşulundan vazgeçilmesine karar verebilir.

(Ç) Yemin belgesinde belirtilen hususların veya herhangi bir kısmının doğru olmaması ve mahkemece karara bağlanan tazminat miktarının (E) bendinde belirtilen mahkeme kararının tebliğinden başlayarak bir ay içinde taahhüt eder veya kefil tarafından ödenmemesi bir suç teşkil eder ve mahkumiyeti halinde suçlu 10 yıla kadar hapis veya 10 milyon Türk Lirasına kadar para cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılır.

Bu bend amaçları bakımından mahkeme kararını günlük bir gazetede bir kez ilanı da tebliğ sayılır.

- (D) Yemin belgesinde belirtilen hususların veya herhangi bir kısmının doğru olmadığı ve Bakanlığın bundan zarar ziyan veya kayba uğradığının ortaya çıkması üzerine, Bakanlık, meydana gelen zarar ziyan veya kayba eşit bir tazminatın münferiden veya müştereken ödenmesini taahhüt eden ile kefilden yazılı olarak talep eder. Bu talebe uyulmaması halinde, bakanlık talep edilen miktar için hukuk muhakemeleri usulüne göre Lefkoşa Kaza Mahkemesinde bir dava açar. Dava, aynı usullere göre layiha teatisinin tamamlanmasından veya bu amaçla usul hukukunun veya mahkemenin tanıdığı sürenin dolmasından başlayarak en geç iki ay ve istinaf halinde Yüksek Mahkemece en geç bir ay içinde karar bağlanır.

Davaya bakan mahkeme ve istinaf halinde Yüksek Mahkeme, başka herhangi bir yasa kuralına bakılmaksızın, yalnızca yemin belgesinde belirtilen hususların veya herhangi bir kısmının doğru olup olmadığını, bundan Bakanlığın zara ziyan veya kayba uğrayıp uğramadığını inceler ve doğru olmadığını ve zarar ziyan veya kayıp meydana geldiğinin sabit olması halinde, taahhüt eden ve kefilin davada talep edilen miktarı münferiden ve müştereken ödemelerine hüküm ve emir verir Taahhüt eden ve kefil birlikte dava edilir.

- (E) Bakanlığa tazminat ödenmesi, zarar ziyan veya kayba uğrayan diğer pay sahiplerinin haklarına hanel getirme ve onlara da tazminat ödenmesine engel teşkil etmez.
- (4) 15 Temmuz 1974 öncesinde Kıbrıs'ta kayıtlı olup da Bakanlar Kurulu kararıyla Mukayyitlik nezdinde tescil edilen şirketler bu madde uyarınca tescil edilmiş sayılırlar. Bu şirketler bakımından 14 Temmuz 1974 tarihi itibarıyla pay sahipliğine ilişkin olarak yapılmış olan yemin ve beyanlarla verilmiş olan taahhütnameler de geçerli sayılır. Ancak, Bakanlar Kurulunun bu madde uyarınca yeni veya ek yemin, beyan veya taahhütname sunulmasını veya başka bir hususun yerine getirilmesini isteyebilir.

- 41/1977
- 5/1981
- 27/1982
- Yürürlüğe Giriş
- (5) Bu Yasanın 112 A ve 112 B madde kurallarına uygun olarak üçüncü Devlet uyrukluların hissedar buldukları şirketlerin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Şirketler Mukayyitliği nezdinde tescil edilmeleri için öngörülen süre içinde başvuruda bulunmamaları ve/veya yapılan tescil başvurularının ret edilmesi halinde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tapu kayıtlarında böyle bir şirket adında görülen her hangi bir taşınmaz mal terkedilmiş mal sayılır ve böyle bir taşınmaz mal İskan, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasası kuralları uyarınca işleme bağlı tutulur. Ancak, üçüncü Devlet uyruklu kişilerin böyle bir şirketteki hisseleri için tazminat hakları saklı tutulur ve bu husus yasa ile düzenlenir.
5. Bu yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.